

ANALIZA LOKALNEGO RYNKU
PRACY W OPARCIU O BADANIE
KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

**Badanie zrealizowane
na zlecenie:**

Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach
Tadeusza Kościuszki 71
16-400 Suwałki

Wykonanie badania:

GRUPA BST
ul. Mieczyków 12
40-748 Katowice

SPIS TREŚCI

Nota metodologiczna	3
Wyniki przeprowadzonych badań – część diagnostyczna	4
Wyniki przeprowadzonych badań – część prognostyczna	10
Podsumowanie	12
Spis rysunków	13
Spis tabel	13

NOTA METODOLOGICZNA

Niniejszy raport zawiera analizę wyników badania przeprowadzonego wśród 147 podmiotów gospodarki narodowej, które zlokalizowane są na terenie powiatu suwalskiego i miasta Suwałki. Głównym celem badania było określenie sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2017 roku, jak również wskazanie planowanych zmian w strukturze i wielkości zatrudnienia w 2018 roku.

W interpretacji wyników badania posłużono się m.in. wskaźnikiem zatrudnienia netto (WZ), który obliczony został na podstawie danych uzyskanych z pytania dotyczącego zmian w zatrudnieniu, jakie nastąpiły w badanych przedsiębiorstwach w bieżącym roku (tj. 2017). Wskaźnik wyznaczony został jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych, na podstawie poniższego wzoru:

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100,$$

gdzie:

- P – liczba odpowiedzi pozytywnych,
- N – liczba odpowiedzi negatywnych,
- S – liczba obserwacji,
- i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,
- wp_i^a – waga próby dla i-tej obserwacji,
- wr_i^a – waga rozmiaru dla i-tej obserwacji,
- P_t – wskazanie pozytywne dla i-tej obserwacji,
- N_t – wskazanie negatywne dla i-tej obserwacji,
- S_t – suma wszystkich wskazań dla i-tej obserwacji.

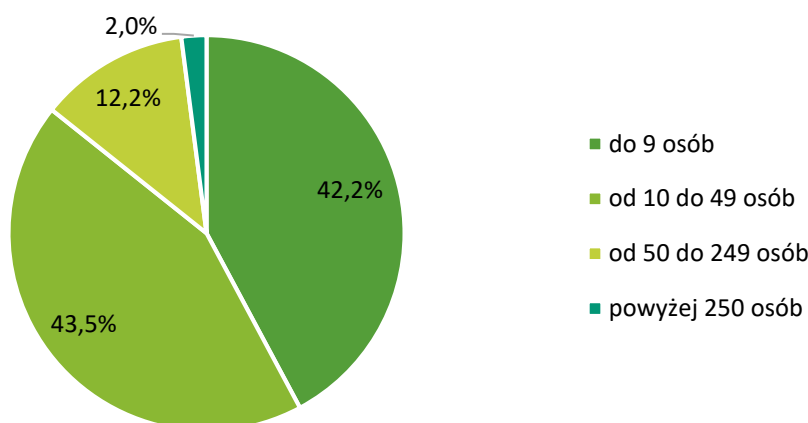
Ze względu na fakt, że liczba przedsiębiorstw wybranych do badania jest większa niż 100, podczas obliczeń wskaźnika zatrudnienia netto zastosowano wagę próby jak również wagę rozmiaru.

Uzyskane wyniki badania posłużą w opracowaniu rocznego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

WYNIKI PRZEPROWADZONYCH BADAŃ – CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

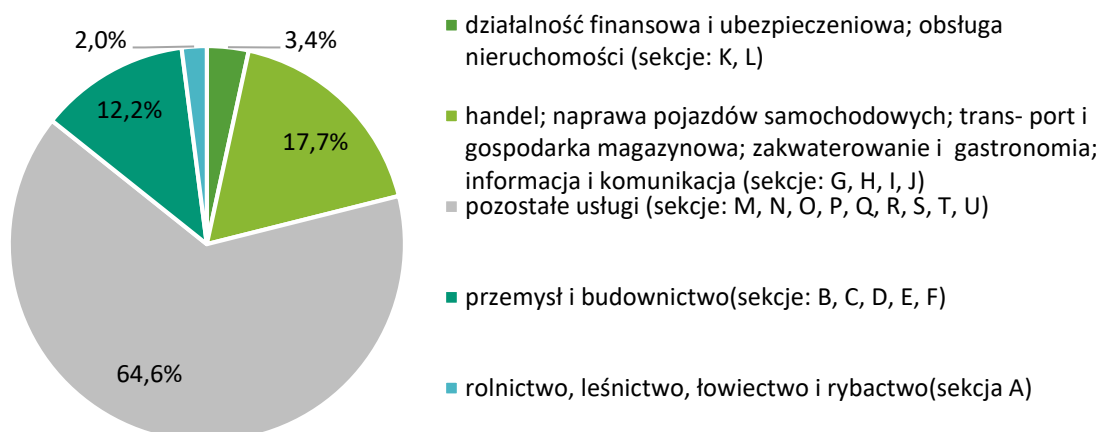
Badaniem objętych zostało łącznie 147 podmiotów gospodarki narodowej. Analiza struktury badanych podmiotów została dokonana m.in. ze względu na liczbę zatrudnianych pracowników. Uwzględniając to kryterium, należy zauważyć, że większość stanowiły podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników (43,5%) oraz podmioty do 9 pracowników (42,2%). Na kolejnych pozycjach uplasowały się podmioty zatrudniające od 50 do 249 osób (12,2%). Najmniej liczne były z kolei podmioty, które zatrudniają powyżej 250 pracowników (2,0%).

Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników [N=147]

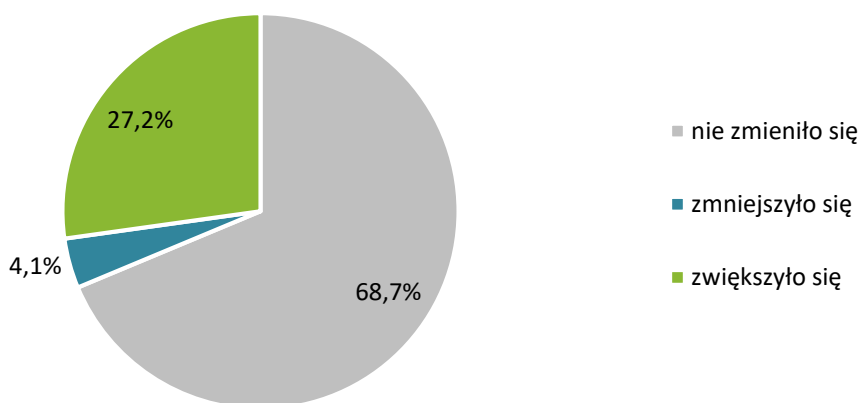
Kolejnym kryterium klasyfikacji badanych podmiotów był główny sektor prowadzenia działalności. Najliczniejszą grupę (64,6%) stanowiły podmioty prowadzące działalność związaną z pozostałymi usługami (sekcje: M, N, O, P, Q, R, S, T, U). Istotny odsetek badanych (17,7%) reprezentowały także podmioty, których działalność związana jest z handlem, naprawą pojazdów samochodowych, transportem i gospodarką magazynową, zakwaterowaniem i gastronomią, informacją i komunikacją (sekcje: G, H, I, J). Szczegółowe dane zaprezentowano na poniższym rysunku.

Rysunek 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej [N=147]

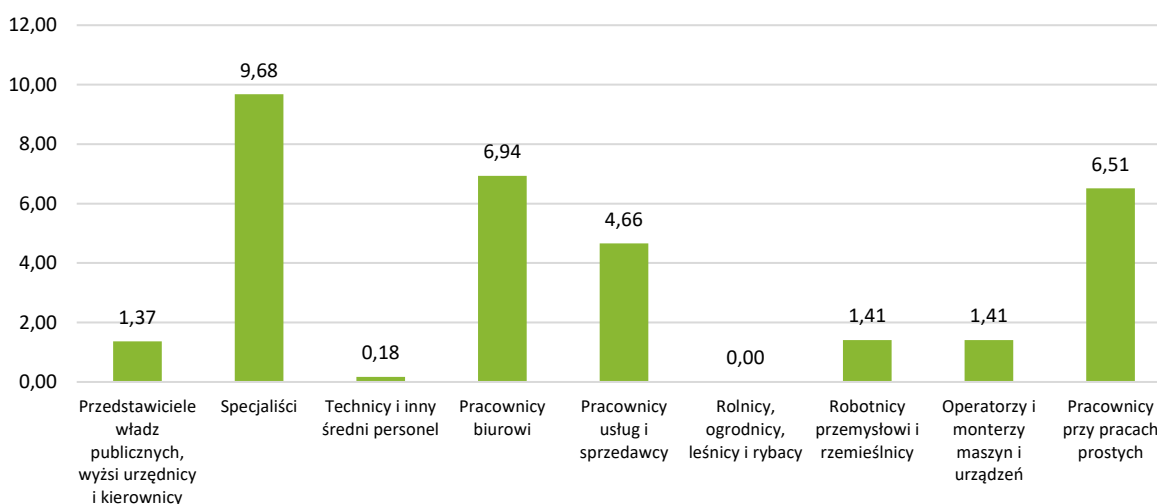
Respondentów poproszono także o wskazanie kierunku zmian w wielkości zatrudnienia, jaki nastąpił w ich firmie w 2017 roku. Zdecydowana większość badanych (68,7%) wskazała, że zatrudnienie w ich firmie nie uległo zmianie. Wzrost zatrudnienia zadeklarował co trzeci ankietowany (27,2%), a jego spadek – 4,1% przedsiębiorców.

Rysunek 3. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2017 r. [N=147]

Na rysunku 4 zaprezentowano wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku. Dodatkowo wartości wskaźnika oznaczają poprawę sytuacji, a im wyższa jego wartość, tym wyższy odsetek przedsiębiorstw zadeklarował zwiększenie zatrudnienia w danej grupie zawodu. Wartość wskaźnika równa 100 oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Analiza uzyskanych wskaźników zatrudnienia netto w 2017 roku wskazuje, że najkorzystniejsze zmiany w obrębie zatrudnienia w 2017 roku dotyczą następujących grup zawodów: specjaliści, pracownicy biurowi, pracownicy usług i sprzedawcy, pracownicy przy pracach prostych. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie, bądź też gdy wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku

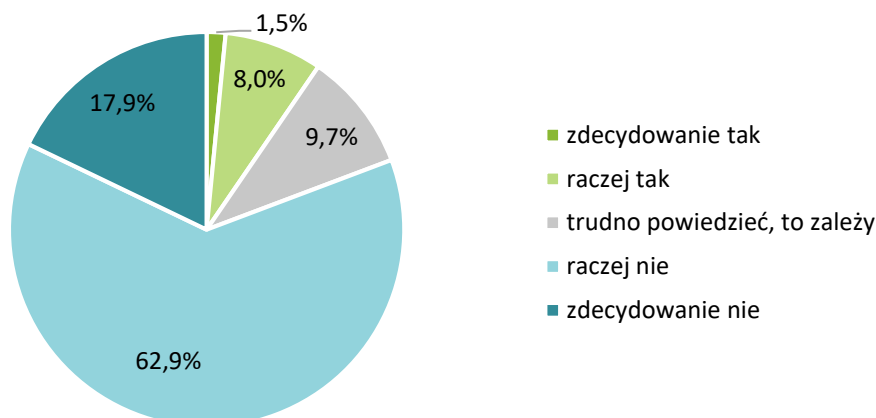
Respondentów, którzy zadeklarowali, że w ciągu 2017 roku wielkość zatrudnienia w ich firmie zwiększyła się, poproszono o wskazanie, jakich zawodów dotyczył ten wzrost. Zawody, które uzyskały po 2 wskazania zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. Zostały one zestawione z niezbędnymi umiejętnościami, jakimi w opinii pracodawców powinni cechować się kandydaci do pracy. Co najmniej 2 wskazania uzyskały następujące zawody: księgowy (6 wskazań), technik prac biurowych (4 wskazania), przedstawiciel handlowy (3 wskazania), sprzedawca, (3 wskazania) technik administracji (2 wskazania), kierowca samochodu ciężarowego (2 wskazania), nauczyciel wychowania przedszkolnego (2 wskazania). Szczegółowy rozkład odpowiedzi z podziałem na umiejętności zaprezentowano w tabeli 1.

Tabela 1. Zawód, w którym przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w 2017 r. oraz umiejętności niezbędne w tych zawodach

	księgowy (6)	technik prac biurowych (4)	przedstawiciel handlowy (3)	sprzedawca (3)	technik administracji (2)	kierowca samochodu ciężarowego (2)	nauczyciel wychowania przedszkolnego (2)
wyuczony zawód	6	4	2	1	2	2	2
doświadczenie zawodowe	2	2	1	0	0	1	1
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4	2	0	1	2	0	2
współpraca w zespole	3	1	0	0	2	2	0
komunikacja ustna/ komunikatywność	4	3	1	2	0	1	2
wywieranie wpływu	2	1	1	2	1	0	2
zarządzanie ludźmi/ przywództwo	3	2	2	1	2	1	2
planowanie i organizacja pracy własnej	0	2	2	2	1	0	1
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5	2	3	1	2	1	1
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4	4	3	1	2	1	2
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3	1	1	1	2	1	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1	1	1	1	2	0	2
wykonywanie obliczeń	4	3	2	0	2	1	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4	3	2	3	0	0	2
znajomość języków obcych	5	4	3	0	2	0	2
dodatkowe uprawnienia	2	3	2	2	1	1	0

W toku badania ankietowanych poproszono o wskazanie, czy ich firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników. Na podstawie odpowiedzi udzielonych przez respondentów obliczony został wskaźnik struktury, co pozwala wnioskować, że większość pracodawców prowadzących działalność na terenie powiatu suwalskiego i miasta Suwałki nie dostrzega takich problemów (80,8% odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie”).

Rysunek 5. Rozkład odpowiedzi na pytanie "Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?" [N=145]

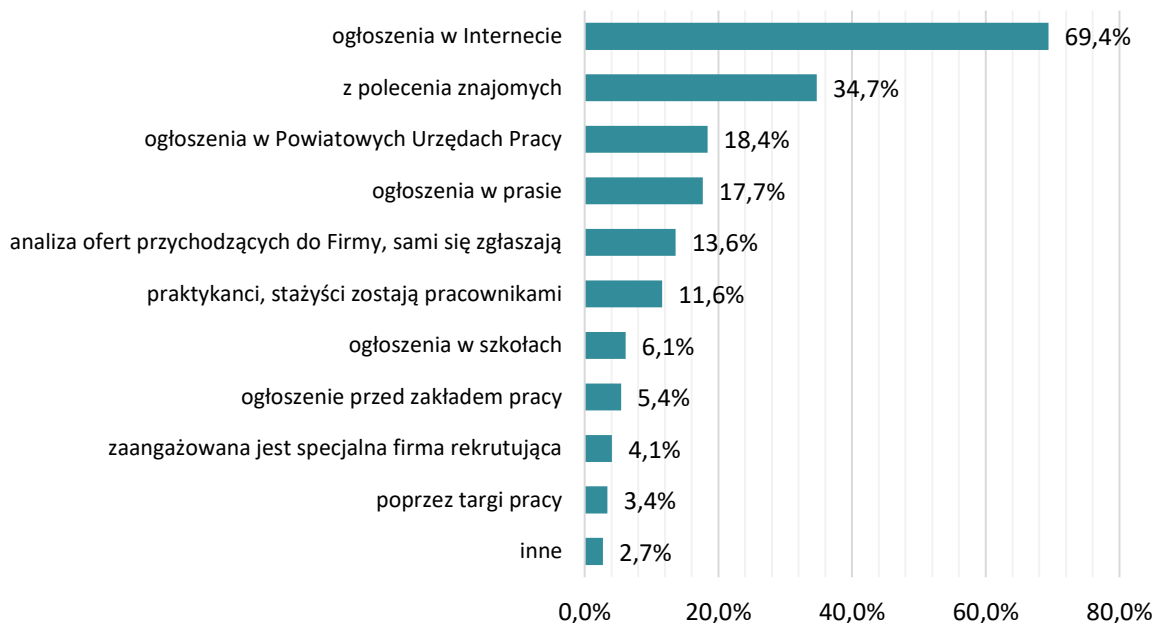
Respondentów, którzy zadeklarowali, że ich firma ma trudności z pozyskiwaniem nowych pracowników poproszono o wskazanie, jakich zawodów i umiejętności dotyczy ten problem. Zawodami, które zostały wskazane przynajmniej przez 2 respondentów są następujące zawody: murarz, dekarz, tynkarz. Szczegółowy rozkład odpowiedzi, które wskazało 2 respondentów zaprezentowano w tabeli 2. Ponadto w tabeli zaprezentowano brakujące umiejętności oraz uprawnienia kandydatów do pracy, które zostały zadeklarowane przez obu respondentów oraz takie, przy których odnotowano po jednym wskazaniu.

Tabela 2. Zawody, w jakich przedsiębiorstwom trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Kod zawodu	Zawód	Liczba wskazań	Brakujące umiejętności i uprawnienia
711202	Murarz	2	planowanie i organizacja pracy własnej
712101	Dekarz	2	planowanie i organizacja pracy własnej
712303	Tynkarz	2	planowanie i organizacja pracy własnej

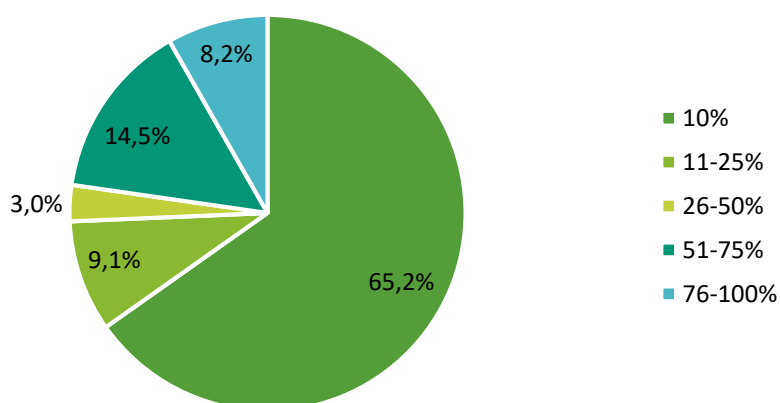
W toku badania respondenci określili, w jaki sposób ich firma poszukuje nowych pracowników. Największy odsetek badanych wskazał ogłoszenia w Internecie (69,4%). Ponadto ankietowani często wskazywali na następujące odpowiedzi: z polecenia znajomych (34,7%), ogłoszenia w Powiatowym Urzędzie Pracy (18,4%), ogłoszenia w prasie (17,7%). Szczegółową strukturę badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników zaprezentowano na rysunku 6.

Rysunek 6. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników [N=147]

Ankietowani, którzy wskazali, że ich firma poszukuje nowych pracowników za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy określili także, jaki odsetek wszystkich ofert pracy przekazywany jest w ich firmie do urzędów. Na podstawie odpowiedzi udzielonych przez respondentów obliczono wskaźnik struktury poszczególnych odpowiedzi, co pozwala przenieść uzyskane wyniki na całą badaną populację. Na podstawie danych zaprezentowanych na poniższym rysunku można wnioskować, że 65,2% pracodawców przekazuje do Powiatowych Urzędów Pracy do 10% wszystkich ofert pracy, a 14,5% od 51 do 75% ofert.

Rysunek 7. Rozkład odpowiedzi na pytanie "Jaki procent wszystkich ofert pracy przekazywanych jest w Państwa firmie do Powiatowych Urzędów Pracy"? [N=27]

Respondenci wskazali także zawody, w których najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy. Analiza uzyskanych odpowiedzi wskazuje, że badani pracodawcy najczęściej zgłaszali oferty w zawodzie księgowy. W tabeli zaprezentowano zawody, które wskazane zostały przez co najmniej 2 pracodawców.

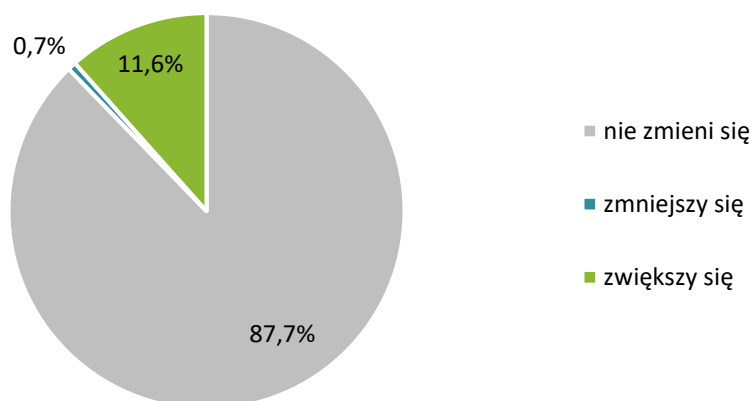
Tabela 3. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy

Kod zawodu	Zawód	Liczba wskazań
331301	Księgowy	3
711202	Murarz	2
522301	Sprzedawca	2
833203	Kierowca samochodów ciężarowych	2
712101	Dekarz	2
712303	Tynkarz	2
341202	Opiekun osób starszych	2

WYNIKI PRZEPROWADZONYCH BADAŃ – CZĘŚĆ PROGNOSTYCZNA

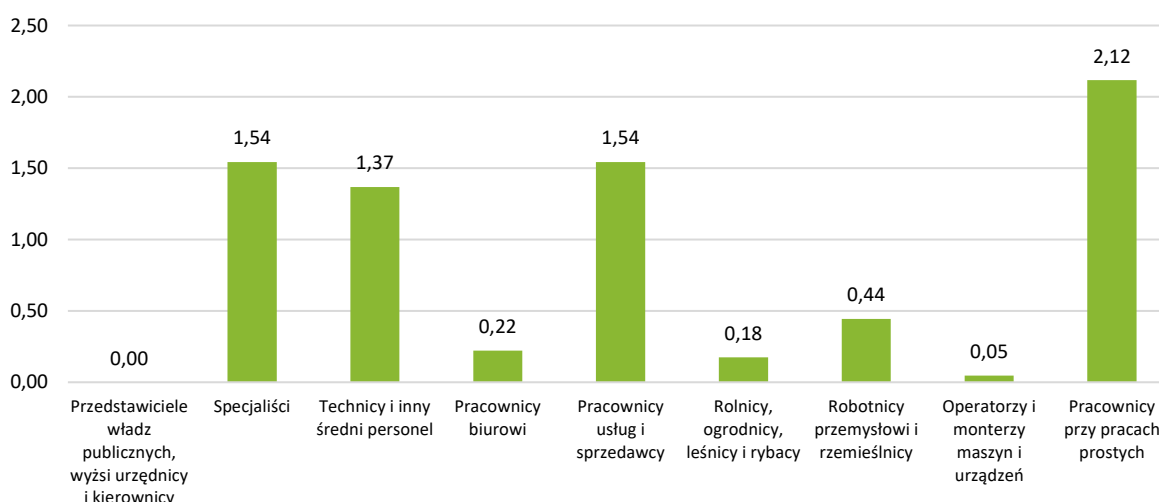
Zdecydowana większość badanych zadeklarowała, że w ciągu 2018 r. wielkość zatrudnienia w reprezentowanej przez nich firmie nie ulegnie zmianie. Deklaracji dotyczących zwiększenia zatrudnienia udzieliło 11,6% ankietowanych, a 0,7% przedsiębiorstw zadeklarowało zmniejszenie zatrudnienia.

Rysunek 8. Struktura prognozowanych zmian zatrudnienia w badanych podmiotach gospodarki narodowej

Na rysunku 9 zaprezentowano wskaźnik prognozy zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2018 roku. Dodatkowo wartości wskaźnika oznaczają prognozowaną poprawę sytuacji. Analiza uzyskanych wskaźników prognozowanego zatrudnienia netto w 2018 roku wskazuje, że korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia w 2018 roku będą dotyczyć przede wszystkim pracowników przy pracach prostych. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklaruujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie, bądź też gdy wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

Rysunek 9. Prognoza zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku

Poniżej przedstawiono najbardziej pożądane umiejętności, które powinni posiadać nowozatrudnieni pracownicy. Najczęściej odpowiadano, iż niezbędny jest wyuczony zawód (94,1%), obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych (70,6%) oraz przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność (64,7%).

Tabela 4. Umiejętności niezbędne w zawodach, w których przedsiębiorstwa planują zatrudnić pracowników w 2018 r. [N=17]

	odsetek
wyuczony zawód	94,1%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	70,6%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	64,7%
znajomość języków obcych	58,8%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	52,9%
wywieranie wpływu	52,9%
wykonywanie obliczeń	52,9%
zarządzanie ludźmi/ przywództwo	47,1%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	47,1%
dotatkowe uprawnienia	47,1%
planowanie i organizacja pracy własnej	41,2%
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	41,2%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	41,2%
współpraca w zespole	35,3%
komunikacja ustna/ komunikatywność	29,4%
doświadczenie zawodowe	23,5%

PODSUMOWANIE

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone na próbie 147 podmiotów gospodarki narodowej, których siedziba zlokalizowana jest na terenie powiatu suwalskiego oraz miasta Suwałki. Większość badanych jednostek należała do grupy mikro i małych przedsiębiorstw. Ponadto zdecydowaną większość badanych (64,6%) stanowiły przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z pozostałymi usługami (sekcje M, N, O, P, Q, R, S, T, U).

Wielkość zatrudnienia w 2017 roku w większości badanych przedsiębiorstwach nie uległa zmianie (27,2% przedsiębiorstw zadeklarowało wzrost zatrudnienia). Analiza wskaźnika zatrudnienia netto potwierdza stabilną sytuację, ponieważ w żadnej grupie zawodów nie odnotowano wartości ujemnych. W przypadku grupy Rolnicy, ogrodnicy leśnicy i rybacy odnotowano wartość wskaźnika zatrudnienia netto wynoszącą 0, co oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie, bądź też wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia. Warto również podkreślić, iż badane podmioty w 2017 roku najczęściej zatrudniały księgowych, techników prac biurowych, przedstawicieli handlowy, sprzedawców.

Większość badanych przedsiębiorstw nie dostrzega problemów ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy, a wskaźnik struktury obliczony na podstawie uzyskanych odpowiedzi pozwala wnioskować, że trudności te występują jedynie w przypadku 9,5% podmiotów funkcjonujących na terenie powiatu suwalskiego i miasta Suwałki. Wśród zawodów, w jakich najtrudniej jest znaleźć pracowników wskazano m.in. murarza, dekarza i tynkarza.

Wśród sposobów poszukiwania nowych pracowników, ankietowani wyróżniali najczęściej: ogłoszenia w Internecie, polecenia znajomych, ogłoszenia w Powiatowych Urzędach Pracy, ogłoszenia w prasie.

Należy podkreślić, że w 2018 roku w zdecydowanej większości badanych podmiotów wielkość zatrudnienia nie ulegnie zmianie (wzrost zatrudnienia zadeklarowało 11,6% pracodawców). Wśród zawodów, w których przewiduje się wzrost zatrudnienia najczęściej wskazywano pracowników przy pracach prostych.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników [N=147]	4
Rysunek 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej [N=147]	4
Rysunek 3. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2017 r. [N=147].....	5
Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku.....	5
Rysunek 5. Rozkład odpowiedzi na pytanie "Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?" [N=145].....	7
Rysunek 6. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników [N=147].....	8
Rysunek 7. Rozkład odpowiedzi na pytanie "Jaki procent wszystkich ofert pracy przekazywanych jest w Państwa firmie do Powiatowych Urzędów Pracy"? [N=27]	8
Rysunek 8. Struktura prognozowanych zmian zatrudnienia w badanych podmiotach gospodarki narodowej	10
Rysunek 9. Prognoza zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku.....	10

SPIS TABEL

Tabela 1. Zawód, w którym przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w 2017 r. oraz umiejętności niezbędne w tych zawodach.....	6
Tabela 2. Zawody, w jakich przedsiębiorstwom trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy	7
Tabela 3. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy	9
Tabela 4. Umiejętności niezbędne w zawodach, w których przedsiębiorstwa planują zatrudnić pracowników w 2018 r. [N=17]	11